

2020-04-30
A2020/01001/JÄM

Arbetsmarknadsdepartementet
Jämställdhetsenheten

Jämställdhetsmyndigheten
Box 73
424 22 Angered

Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att identifiera och utveckla arbetssätt för att kommuner ska kunna sprida information om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck med anledning av utbrottet av covid-19

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Jämställdhetsmyndigheten att identifiera och utveckla effektiva arbetssätt för hur kommuner ska kunna sprida information om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck och hur kontakt kan etableras med våldsutsatta. Arbetssätten ska kunna användas inom kommunernas verksamheter. Jämställdhetsmyndigheten ska därefter sprida de framtagna arbetssätten till kommunerna. Genomförandet av uppdraget ska utgå från de särskilda omständigheter och förutsättningar som råder med anledning av utbrottet av covid-19. Uppdraget bör genomföras skyndsamt.

Målgruppen som ska få ta del av arbetssätten för informationsspridning är personal inom Sveriges kommuner. Utgångspunkten i genomförandet av uppdraget ska vara aktuella behov och förutsättningar hos personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, med beaktande av att exempelvis kvinnor, barn, unga kvinnor, äldre, hbtq-personer och personer med funktionsnedsättning är särskilt utsatta. Även övergrepp som sker via digitala medier omfattas.

I uppdraget ska kunskap och erfarenheter inhämtas från Socialstyrelsen, länsstyrelserna, däribland Länsstyrelsen i Östergötlands län (Nationella kompetensteamet), Statens skolverk, Polismyndigheten, Brottsoffermyndigheten, Linköpings universitet (Barnafrid), Stiftelsen Allmänna Barnhuset och Uppsala universitet (Nationellt Centrum för Kvinnofrid). Vidare ska samverkan ske med Sveriges Kommuner och

Regioner, med fokus på de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS). Myndigheten ska även samverka med andra berörda aktörer, t.ex. organisationer i civilsamhället, samt beakta redan befintliga samverkansstrukturer av relevans för området.

Jämställdhetsmyndigheten får för uppdragets genomförande använda 1 800 000 kronor under 2020 från utgiftsområde 13 anslag 1:3 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut.

Medlen utbetalas efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisition ska lämnas senast den 1 december 2020. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska betalas tillbaka till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2021. Senast vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 26 februari 2021. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Skälen för regeringens beslut

Utbrottet av det nya coronaviruset och spridningen av sjukdomen covid-19 är en global kris för människors liv och hälsa. Samtidigt påverkas samhället och många familjer ekonomiskt, vilket bidrar till ökad stress och oro. Spridningen av covid-19 riskerar därtill att förvärra för personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, däribland kvinnor, barn, unga kvinnor, äldre, hbtq-personer och personer med funktionsnedsättning.

Ökad isolering för att minska smittspridningen betyder att tiden i hemmet tilltar. För personer som lever med våld i relationer innebär det ökad risk för våld. Det betyder även försvårade möjligheter att ta del av stödinsatser. Det kan till exempel bli svårare för barn att söka stöd under skoltid och arbetsplatsen finns inte kvar som frizon för våldsutsatta vuxna. Det blir lättare för våldsutövaren att kontrollera vilka kontakter den våldsutsatta tar. Situationen riskerar även att förvärras för barn och vuxna som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. För barn som lever i en hederskontext ökar t.ex. risken för att socialt isoleras, att föras ut ur landet och att utsättas för påtryckningar om

att ingå äktenskap. Med social isolering och ökad tid på nätet ökar även risken att barn utsätts för sexuella övergrepp som sker i digitala medier.

Uppdraget utgår från målsättningarna i regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (skr. 2016/17:10). I arbetet med att genomföra den nationella strategin är det angeläget att ta hänsyn till de olika livssituationer och omständigheter som kan förvärra den enskildas utsatthet för våld. Enligt regeringens brottsförebyggande program (skr. 2016/17:126) löper den som har drabbats av brott en högre risk att drabbas av brott på nytt, t.ex. vid våld i nära relation. En viktig brottsförebyggande åtgärd är att rikta skyndsamma åtgärder mot den grupp som tidigare har varit utsatt. Den uppkomna situationen med anledning av utbrottet av det nya coronaviruset är att betrakta som en sådan omständighet som riskerar att förvärra situationen för redan utsatta individer.

På regeringens vägnar

Åsa Lindhagen

Josefine Carnolf

Kopia till

Brottsförebyggande rådet

Brottsoffermyndigheten

Kammarkollegiet

Linköpings universitet

Länsstyrelserna

Polismyndigheten

Statens skolverk

Socialstyrelsen

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sveriges Kommuner och Regioner

Uppsala universitet